

**ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ
ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼՈՒ
ՁԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի 7-րդ պլենումի վորոշումը

**ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ ՄՐԳԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՅԵՎ ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՋԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ 1936 Թ. ԱԾՆԱՆ ՅԵՎ 1937 Թ.
ԳԱՐՆԱՆ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ**

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմսոբի յեվ ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի վորոշումը

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1914

1914

1914

ՅՅՈՒԳՎԱՄ Է: 1961 Ժ.

**ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼՈՒ
ՋԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ(Բ)Կ ԿԵՆՏՐՈՆԻ 7-ՐԴ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

552
ՕՔԿԶ
II
H

**ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ ՄՐԳԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ
ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՋԱՐԳԱՑՆԵԼՈՒ 1936 Ք. ԱՇՆԱՆ ՅԵՎ
1937 Ք. ԳԱՐՆԱՆ ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ**

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂԿՈՄՍՈՐԴԻ ՅԵՎ ՀԿ(Բ)Կ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ-ՆԵՐՆ ԱՄՐԱՊՆԴԵԼՈՒ ԶԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի պլենումի վարուումը)

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի պլենումը նշում է, վոր ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի 1931 թ. հոկտեմբերի 31-ի պատմական վորոշման և ընկեր Ստալինի ցուցումների հիման վրա, ՀամԿ(բ)Կ Անդրկերկոմի և նրա մարտական ղեկավար ընկեր Բերիայի ղեկավարութամբ, ուղղելով գլուղատնտեսութամյան ղեկավարման ասպարիզում թույլ տրված սխալները, Հայաստանի կուսակցական կազմակերպութամյուններն զգալի հաջողութամյուններ ձեռք բերին կուտնտեսութամյունների աճման և կազմակերպական - տնտեսական ու քաղական ամրապնդման ասպարիզում:

Հայաստանի գլուղացիական տնտեսութամյունների ավելի քան 80 տոկոսը ներգրավված է կուտնտեսութամյունների մեջ: Կուտնտեսամյին կյանքի ասալինյան կանոնադրութամյան հիման վրա աճում է կուտնտեսութամյունների յեկամտարբրութամյունը և կուտնտեսականների բարեկեցութամյունը:

Մեծ հաջողութամյուններ ձեռք բերին նաև Հայաստանի անասնաբուժական կուտնտեսութամյունները: Կազմակերպվեց ավելի քան 1700 կուտնտեսամյին ապրանքամյին ֆերմա: Վերջին յերկու տարում կուտնտեսամյին ապրանքամյին ֆերմանների անասունների թիվն ավելացավ հետևյալ չափով — խոշոր յեղջերավոր անասուններինը՝ 233 տոկոսով, մանր յեղջերավոր անասուններինը՝ 280 տոկոսով, խոզերինը՝

150 տոկոսով, ձիերինը՝ 189 տոկոսով: 1934 և 1935 թվա-
կանները ընթացքում 25000 կովադուրկ կոլտնտեսական-
ներ կովեր ու հորթեր ստացան: Նույն ժամանակամիջո-
ցում կոլտնտեսությունները կառուցեցին 1200 նոր դուռ,
բարելավեցին անասունների խնամքը, բարձրացրին նրանց
մթերատվությունը և այլն:

Աճեցին ստախանովականների, անվանի անասնապահ-
ների, հովիվները ու կթվորների կազրեր, վորոնց անուն-
ները հայտնի դարձան ամբողջ յերկրին (Մ. Պապյան,
Վ. Հակոբյան, Ա. Մուսաբայեվ, Գ. Սաչաբայան, Ս. Բա-
դալյան, Ա. Գանիբեյովա և ուրիշները):

Սակայն կենտկոմի պլենումը Հայաստանի կուսկազմա-
կերպություններին ամենայն վճռականությամբ նախազգու-
շացնում է հնարավոր ինքնահանգստացումից: Չնայած կան-
տասնյակ առաջավոր անասնաբուժական կոլտնտեսություն-
ներ, վորոնք ցույց են տալիս բարձր մթերատու անաս-
նաբուժության համար մղվող պայքարի իսկական որինակ-
ներ, այնուհանդերձ պլենումը գտնում է, վոր անասնա-
բուժական կոլտնտեսությունները դեռ հեռ մնացող կոլ-
տնտեսություններ են Հայաստանի կոլտնտեսությունների
մեջ, իսկ անասնաբուժությունը դեռ գյուղատնտեսու-
թյան հեռ մնացող նյութն է:

Կենտկոմի պլենումը հիշեցնում է, վոր անասնաբու-
ժություն զարգացման 1935 թվականի պետական պլանը
չկատարվեց ձիաբուժության, խոզաբուժության ու կերի հայ-
թալթման բնագավառներում, և միշտ ք շրջաններում անաս-
նաբուժության զարգացման պետական պլանը, վատ աշ-
խատանքի պատճառով, ձախողման սպառնալիքի տակ է
դրվում նաև այս տարի:

Կենտկոմի պլենումը գտնում է, վոր Հողփողկոմատը և
կուսակցական կազմակերպությունները քիչ են զբաղվել
հրոնկրեա կերպով յուրաքանչյուր շրջանում ու կոլտնտե-
սություն մեջ առանձին վերցրած կերի հաստատուն բազա

ստեղծելու, անասունների ցեղը բարելավելու, մայր անասունների ստերջության դեմ պայքարելու, հոտերի կազմը բարելավելու գործով և այլն, և վատ են զեկավարել այդ գործը:

ՀԿ(բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՊԼԵՆՈՒՄԸ ՎՈՐՈՇՈՒՄ Ե.

1. Պարտավորեցնել Հայաստանի բոլոր կուսակցական կազմակերպություններին և հողային որգաններին կուտնտեսային շինարարության ասպարիզում իրենց աշխատանքի հիմքը դարձնել Վրաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի պետնուժում ընկ. Լ. Պ. Բերիայի տված զեկուցումը՝ «Վրաստանի կուտնտեսություններն ել ավելի ամրացնելու ձեռնարկումների մասին», մի զեկուցում, վորն աշխատանքի ծավալուն ծրագիր է հանդիսանում նաև Հայաստանի կուսակցական կազմակերպություններին համար:

Մասսայական-բացատրական աշխատանք ծավալելով կուտնտեսականների լայն մասսաների մեջ, Հայաստանի կուսակցական կազմակերպությունները պետք է յուրաքանչյուր առանձին կուտնտեսության համար մշակեն և կենսագործեն ընկեր Բերիայի բոլոր ցուցումների իրականացումն ապահովող ձեռնարկումները: Ընկ. Բերիայի զեկուցումը, վորը հանդիսանում է կուտնտեսային շինարարությունը զեկավարելու ստալինյան վոճի որինակ, կուտնտեսություններն ամրապնդելու ստալինյան հոգատարության որինակ, Հայաստանի բոլոր կուսակցական կազմակերպություններին պարտավորեցնում է արագորեն ուղղել կուտնտեսային շինարարության մեջ գոյություն ունեցող թերություններն ու սխալները և բոլշևիկորեն ձեռնամուխ լինել ել ավելի ամրապնդելու կուտնտեսությունները, ավելացնելու կուտնտեսականների յեկամուտներն ու ունեվորությունը:

Կուսակցական կազմակերպությունները և հողային որգանները պարտավոր են նախ և առաջ վերացնել գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնադրության այն

խախտումները, վոր գոյութիւն ունեն կոլտնտեսութիւններու մ: Այդ խախտումները հիմնականում արտահայտվում են հետեւյալում:

ա) կոլտնտեսութիւններին հողն առհավեա ոգտագործելու աւտեր են տրվել առանց նախնական անհրաժեշտ աշխատանք կատարելու կոլտնտեսութիւնների հողային տարածութիւններին ստուգման, չափման և շինարարութիւնն ուղղութիւնմբ (Բասարգեչար, Ապարան, Ամասիա):

բ) կոլտնտեսութիւններում յեղել ե մերկ վարչարարութիւն, տնտեսական ու կազմակերպական ձեռնարկումները կիրառվել են առանց կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովի գիտութիւն (Ամասիա, Ապարան, Կիրովական, Դիլիջան, Միսիան և այլն):

գ) համարյա բոլոր շրջաններում խախտվել են կոլտնտեսութիւնների յելք ու մուտքի նախահաշիվները, գերազանցվել են վարչական-տնտեսական և արտադրական ծախսերն ի հաշիվ ըստ աշխորերի տրվող յեկամաի իջեցման:

դ) անտեղի տուգանել են կոլտնտեսականներին, փոխանակ դաստիարակչական բնուլթ կրող միջոցներ գործադրելու և աշխատանքը ճիշտ կազմակերպելու և ալն:

ե) սխալ են հատկացվել տնամերձ հողամասերը և սխալներ են կատարվել կոլտնտեսականների անձնական ոգտագործման համար անասուններ ձեռք բերելու ու պահպանելու գործում:

զ) աշխորեր չեն տրվել ծննդկան կոլտնտեսուհիներին:

է) ճիշտ չի կազմակերպվել կոլտնտեսականների արտագնաց աշխատանքի գործը:

2. Անասնաբուժական կոլտնտեսութիւնների հետագա բարձրացման ու ամրապնթման վճռական պայմանը համարելով գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնադրու-

Թյան կիրառման ասպարիզում յեղած խախտումների վճռա-
կան վերացումը և այդ կանոնադրության ճիշտ կենսագոր-
ծումն ապահովող համառ, սիստեմատիկ աշխատանքը, պար-
տավորեցնել բոլոր շրջկոմներին, շրջգործկոմներին և Հող-
ժողկոմատին՝ մինչև յուրաքանչյուր կոլտնտեսու-
թյան մեջ յեկամուտները բաշխվելը կիրառել հետևյալ ձեռնարկու-
մները,—վերանայել մուտքի և չելքի նախահաշիվները,
կրճատել վարչական ծախքերը, վերացնել մյուս անորինա-
կան ծախքերը և ավելացնել ըստ աշխորերի բաշխվող
դրամական յեկամուտների մասը, անհապաղ աշխատանք
ծավալել կոլտնտեսութուններում յեկամուտների բաշ-
խումը կազմակերպչորեն նախապատրաստելու գծով, ապա-
հովել կոլտնտեսության յեկամուտների ամբողջ նատուրալ
մասի բաշխումն ըստ աշխորերի՝ պետության հանդեպ
պարտավորութունները կատարվելուց և գլուղատնտեսա-
կան արտելի կանոնադրությամբ նախատեսված ֆոնդերն
առանձնացվելուց հետո:

3. Անասնաբուծության զարգացման 1936 թվականի
պետական պլանը՝ հաջողությամբ կատարելու նպատակով,
առաջարկել Հողժողկոմատին և շրջանային կուսակցակա-
ն ու խորհրդային կազմակերպութուններին՝ խստիվ ստու-
գել անասնաբուծության զարգացման պետական պլանի
կատարման ընթացքը յուրաքանչյուր շրջանում ու կոլ-
տնտեսության մեջ և ձեռք առնել բոլոր անհրաժեշտ մի-
ջոցները պլանը բոլոր ցուցանիշներով անպայման կատա-
րելու համար:

4. Պարտավորեցնել բոլոր կուսակցական կազմակեր-
պութուններին և հողային որգաններին՝ ապահովել անաս-
նաբուծական կոլտնտեսութուններում բոլոր խոշոր ու
մանր յեղջերավոր անասունների և խոզերի մետիսացման
գործի ուժեղացումը, միջոցներ ձեռք առնելով, վոր
1937—38 թվականների ընթացքում բոլոր մալր անասուն-
ները բեղմնավորվեն ցեղական արուններով:

Առաջարկել Հողժողովմատին այդ նպատակով Միության ցեղական անասուններէ տնտեսություններէց բերել տալ 2500 շվէց ցեղի ցուլ, 500 անգլիական սպիտակ ցեղի վարազ, 4500 մերինոս և 2000 կարակուլ խոյ:

Իրա հետ միասին ուժեղացնել շվից ցեղի անասունների Ստեփանավանի պետական անասնաբուժարանի աշխատանքը, Լոռու խոշոր յեղջուրավոր ցեղական անասունների խորհանտեսության և Արագածի վոլջարաբուժական խորհանտեսության տշխատանքը, վորոնք պետք է ցեղական մատղաշ անասուններ աճեցնեն և մատակարարեն հանրապետության անասնաբուժական կոլտնտեսություններին, հատուկ ուշադրություն նվիրելով թանգարժեք ցեղական ցուլերի ճիշտ ու առավելագույն ոգտագործմանը, ցեղական անասունների նոր սպրանքային ֆերմաների կազմակերպմանը, արհեստական բեղմնավորման ցանցի ու կայանների ընդարձակմանը և այլն:

5. Նշելով, վոր դիտահետազոտական կազմակերպությունները վորոշ շափով կտրված են կոլտնտեսային անասնաբուժութան գործնական լանդիրներէց, անհրաժեշտ համարել արմատապես վերակառուցել նրանց աշխատանքը, տալով այդ աշխատանքին այնպիսի ուղղություն, վոր հիշյալ կազմակերպությունները մշակեն անասունների մթերատվութան բարձրացման ու մետիսացման կոնկրետ հարցերը, կերի մշակույթների բերքատվության բարձրացման, կոլտնտեսային փորձարարության կազմակերպման, արհեստական բեղմնավորման մեթոդի հետագա արմատացման կոնկրետ հարցերը և այլն:

6. Կերի բազան ամբացնելու նպատակով ընդարձակել ցանովի խոտերի ու արմատապտուղների ցանքի տարածությունը և առաջիկա 4—5 տարում հասցնել այդ ցանքերը 100 հազար հեկտարի, սահմանելով 1937 թվականի համար կերաբույսերի ցանքի տարածության սովելացում առնվազն 30 տոկոսով:

7. Նկատի առնելով տեղական եսպարցետի բացառիկ հատկությունները և անասնաբուժական կուտնտեսությունների կերի բազան ընդարձակելու տեսակետից նրա ունեցած հսկայական նշանակությունը, ինչպես և իբրև հացահատիկային ու այլ մշակույթների լավագույն նախորդի նրա ունեցած նշանակությունը, առաջարկել Հողօրդկոմատին մշակել ու հաստատել կուտնտեսությունների տեղական եսպարցետի ցանքերի ընդարձակման և նրա սերմացուի հավաքման պլան, հատուկ ուշադրություն նվիրելով սերմնաբուծութան զարգացմանը Սիսիանի, Մարտունու, Աղիզբեկովի, Միկոյանի և Գորիսի շրջաններում: Եսպարցետի ցանքի պլանը 1937 թվականի համար սահմանել 6000 հեկտար՝ 1936 թվականի 2300 հեկտարի փոխարեն և եսպարցետի սերմնանոցներ թողնելու պլանը՝ 2700 հեկտար՝ 1936 թվականի 1350 հեկտարի փոխարեն:

8. Նշելով Հողօրդկոմատի միանգամայն անբավարար աշխատանքը ցանքաշրջանառության կիրառման ժամանակահատված, ինչպես նաև նշելով 1936 թվականի համար նախատեսված՝ պլանի ձախգումը, յերկու ամսվա ընթացքում ըննության առնել և հաստատել ճիշտ ցանքաշրջանառություն կիրառելու անհրաժեշտ ձեռնարկումներ, վորոնք ապահովեն կերի բազայի ամրացումը և հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվության հետագա վերելքը:

Հայաստանի Կ(բ)Կ Կենտկոմի պլենումը, վորպես վրասակար ու պահպանողական տրամադրություններ, վրձնականորեն վանում է այն առանձին աշխատողների արամադրությունները, վորոնք անասնաբուծության հետագա վերելքի ու նրա կերի բազայի ամրացման խնդիրները հակադրում են կուտնտեսությունների հացահատիկային առնտեսության հետագա ամրապնդման խնդիրներին, քանի վոր... «անասնաբուծության անումն անհնար է առանց անասունների համար հացահատիկի մեծ պաշարներ ունենալու: Միայն անող ու ծավալվող հացահատիկային սրն-

«Եսուօքուներ կարող եւ ստեղծել այնպիսի պայմաններ, վորոնք անհրաժեշտ են անասնաբուծութեան զարգացման համար» (ՍՍՍԼԻՆ)։

Կենտրոնի պլենումը կուսակցական կազմակերպութիւնների և հողային մարմինների առաջ խնդիր ե գնում հացահատիկային կուլտուրաների յեղած հողամասերում ամենամօտիկ ժամանակում աջակցութեամբ բարձրացնել հացահատիկային կուլտուրաների բերքատուութիւնը, վոր վոչ միայն լիովին ծածկվի հացի պահանջը, այլև հացահատիկի անհրաժեշտ պաշարներ ստեղծվեն անասնաբուծութեան համար։

9. Առաջարկել Հողօրոգկոմատին և շրջանային կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպութիւններին.

ա) 1937 թվականի ընթացքում ավարտել ամառային ու ձմեռային արոտատեղիների վերաբաշխումը և այդ արոտատեղիները յերկարատե ոգտագործման համար կոլտընաբուծիւններին ամրացնելը.

բ) կտրականապես արգելել արոտատեղիների ու մարգագետինների հերկումը, յուրաքանչյուր շրջանի համար կազմել մարգագետինների ու արոտատեղիների հերկված տարածութիւնները 1937—38 թվականների ընթացքում վերականգնելու կոնկրետ պլան և այդ պլանը ներկայացնել օրոգկոմխորհի հաստատութեանը.

գ) անասնաբուծական կոլտնտեսութիւններում կերի պաշարն ավելացնելու նպատակով, առանձնապես մսուրային շրջանի համար, շարունակել արոտատեղիների մի մասի վերածումը խոտհարքների, 1937 թվականի համար սահմանելով 10 հազար հեկտարի պլան.

դ) ձեռնարկումներ մշակել 1937 և 1938 թվականների ընթացքում Թալինի, Հոկտեմբերյանի, Աշտարակի, Վաղարշապատի, Ղամարլուի ու Վեդու շրջանների ձմեռային արոտատեղիները և Աղմաղանի, Արագածի ու Յալլի Գյուլանի մասսիվների ամառային արոտատեղիները կա-

տարելապես յուրացնելու ուղղութեամբ (վոռոգում և բարեկարգում):

10. 1937 թվականին մասսայական միջոցներ գործադրել արոտատեղիների ու խոտհարքների բերքաավուլութունն ավելացնելու ուղղութեամբ, կիրառելով մի շարք ագրոմելիորատիվ ձեռնարկումներ, այն ե՛ւ այդ տեղերը քարերից մաքրել, ճանապահներ կառուցել, ջրելու տեղեր, ջրհորներ ու վոռոգման ցանց պատրաստել, ռացիոնալ արածեցում կազմակերպել, փասակար խոտերն ու մոլախոտերը վոչնչացնել, յուրաքանչյուր անասնաբուժական կոլաւնտեսութեան մեջ անպայման կոյաջրի առուներ ու գոմաղբի ամբարներ կառուցել:

11. Առաջարկել Հողփողկոմատին՝ գոմերի, կերի պատրաստման պրոցեսների ու կաթի վերամշակման մեքենայացման ուղղութեամբ, մշակել և հաստատել կոնկրետ ձեռնարկումներ, 1937 թվականի պլանների մեջ նախատեսելով անհրաժեշտ քանակութեամբ մանր ինվենտարի ներմուծումը (սերզատներ, խնոցիներ, արծատ կտրատող մեքենաներ, ծղոտ մանրող մեքենաներ, հացահատիկ մանրող մեքենաներ, քուսպ մանրող մեքենաներ, ճուղանուղիներ, կոյատար մեքենաներ և այլն):

12. Զոռանասնաբուժական ու ագրոնոմիական ոգնությունը կոլտնտեսութուններին մոտեցնելու նպատակով, առաջարկել Հողփողկոմատին և Ֆինժողկոմատին 1937 թվականի տեղական բյուջեում նախատեսել գոռանասնաբուժական ու ագրոնոմիական շրջանային ցանցի ընդարձակումն անասնաբուժական շրջաններում, յեղնելով մեկ գոռագրոշրջանի միջոցով 8—10 կոլտնտեսութունների սպասարկելու անհրաժեշտությունից:

13. Նշելով անասնաբուժական կազրերի պատրաստման ուղղութեամբ կատարվող աշխատանքի թուլությունը, պարտավորեցնել Հողփողկոմատին, շրջկոմերի և շրջգործկոմերին՝ 1937 թվականի ընթացքում պատրաստել ու

վերապատրաստել 3500 հովիվ, նախրապան, կթվոր, խոզապան, մեղվաբույժ, ֆերմայի վարիչ ու բրիգադիր, 1500 հոգի պատրաստել շրջանային կոլտնտեսային դպրոցները ու անխնդիրների միջոցով, ինչպես նաև պատրաստել 200 հոգի պանիր յեփոզներ ու յուղագործներ:

14. Առաջարկել Հողժողովոմատին՝ շրջաններն ու փոխադրել անասնաբուժության մասնագետներով, 1936 թվականին կենտրոնական հիմնարկներից ու ապարատներից շրջան փոխադրելով առնվազն 15 զոտտեխնիկ, 10 անասնաբուժ, 20 բուժակ ու անասնաբույժ-տեխնիկ:

15. Պլենումը հանձնարարում է բոլոր կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպություններին և հողային բաժիններին՝ ամեն կերպ ոգնություն ու սխտեմատիկ դեկավարություն ցույց տալ կոլտնտեսություններին՝ աշխատանքը ճիշտ կազմակերպելու, անհատական պրոգրեսիվ գործավարձն արմատացնելու, կադրերի հոսունությունը դադարեցնելու և անասնաբուժական բազանքային ֆերմաներում դիմադրկությունը վերացնելու գործում:

16. Մասնանշելով հողային մարմինների գեռ անբավարար աշխատանքը կոլտնտեսականների անձնական ոգտագործման յենթակա անասնաբուժության զարգացման գործում, կենտրումը բոլոր կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպությունների առաջ խնդիր է դնում 1937 թվականին կատարելագուս վերացնելու կոլտնտեսականների կովադրկությունն ու անասնադրկությունը և կոլտնտեսականներին ոգնություն ցույց տալու իրենց անձնական ոգտագործման յենթակա անասունները կերով ապահովելու գործում:

17. Նշելով խոշոր յեղջերավոր անասունների ու ձիերի ստերջություն անթուլատրելի բարձր տոկոսը, ինչպես նաև շրջանային կուսակցական ու հողային մարմինների միանգամայն անբավարար պայքարն ստերջությունը վրձնականորեն վերացնելու ուղղությունը, առաջարկել Հող-

ժողովումատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ Ֆերմաների և կոլտնտեսականների անասունները լիովին ապահովել արտադրող արուներով, Ֆերմաների առավել ընդունակ ու բանիմաց աշխատողներին առանձնացնելով արուներին խնամելու, գուրավորումը և հաշվառումը ճիշտ կազմակերպելու համար: Հատուկ ուշադրություն նվիրել՝ արհեստական բեղմնավորման արմատացմանը, բեղմնավորման կայաններն ապահովելով վորակյալ կազրերով ու անհրաժեշտ ինյվենտարով:

18. Հաշվի առնելով խոզաբուծությունը հասած զգալի վնասը, ՀԿ(Բ)Կ Կենտկոմի պլենումը պահանջում է շրջանային կուսակցական կազմակերպություններից ու Հողժողովումատից՝ հատուկ հսկողություն ու ղեկավարություն սակառնել խոզերի համաճարակային հիվանդությունների դեմ պայքարելու գործը:

Մատուր են հետևել խոզերի խնամքի ու պահպանման գոտ-անասնաբուժական կանոնների ճիշտ կիրառմանը: Մեկ ամսվա ընթացքում ավարտել խոզանոցների կառուցումը, առանձնացնել անհրաժեշտ քանակությունը խտացրած կեր և միջոցներ ձեռք առնել 1937 թվականի ընթացքում բուլբ մայր խոզերը լիակատար մետիսացման լենթարկելու:

19. Պլենումը հանձարարում է Հողժողովումատին, բուլբ շրջանային կուսակցական ու հողային մարմիններին՝ 1937—38 թվականների ընթացքում վճռականորեն առաջ շարժել կոլտնտեսություններում ձիաբուծությունը զարգացնելու գործը, հատուկ ուշադրություն նվիրելով քուռակների լրիվ պահպանմանը, գուրավորման կամպանիան անցկացնելուն, ձիերի ցեղական կազմը բարելավելուն և կոլտնտեսային ապրանքային Ֆերմաների ցանցն ընդարձակելուն:

20. Հաշվի առնելով մեղվաբուծության զարգացման համար լեղած չափազանց նպաստավոր բնական պայմանները, մեղվաբուծություն, վորը կոլտնտեսությունների ու կոլտնտեսականների ջեկատարբուծության բարձրացման

աղբյուրներինց մեկն է հանդիսանում, Կենտկոմի պլենումը խնդիր և դնում Հոդժողկոմատի ու շրջանային կազմակերպու թյունների առաջ մոտակա 2—3 տարվա ընթացքում բոլոր կոլտնտեսութուններում կազմակերպել մեղվաբուծական ապրանքային ֆերմաներ, ամեն կերպ արգացնելով կոլտնտեսականների անհատական ոգտագործման յենթակա մեղվաբուծութունը:

Առաջարկել Հոդժողկոմատին ձեռնարկումներ մշակել անհրաժեշտ քանակությամբ փեթակներ, շրջանակներ, արհեստական մոմաթերթ արտադրելու, բոլոր շրջաններին անհրաժեշտ մեղվաբուծական ինվենտար մատակարարելու և բոլոր շրջանները մեղվաբուծ հրահանդիչներով ապահովելու ուղղությամբ, վորի համար 1937 թվականի պլաններում նախատեսել անհրաժեշտ հատկացումներ:

21. Անասնաբուծական կոլտնտեսութուններում կուսակցական-մասսայական ու քաղաքական-գաստիարակչական աշխատանքն ուժեղացնելու նպատակով Կենտկոմի պլենումը հանձնարարում է կուսակցության շրջկոմներին և սկզբնական կուսակցական կազմակերպութուններին՝ հատուկ քննության առնել ու կիրառել կուսակցական-կոմյերլտական շերտն ամրացնելու ձեռնարկումներ, ձգտելով բոլոր ֆերմաներում կազմակերպել կուսխմբակներ, ինչպես նաև բարձրացնելով կուսակցական-մասսայական ու կուլտուրական-լուսավորական աշխատանքի մակարդակն անասնաբուծական ապրանքային ֆերմաների կոլտնտեսականների ու կոլտնտեսուհիների մասսայի մեջ:

22. Նշելով անասնաբուծական կոլտնտեսութունների ստախանովյան շարժման նկատմամբ շրջկոմների, շրջգործկոմների ու Հոդժողկոմատի ունեցած միանգամայն անբավարար ղեկավարութունը և այդ ուղղությամբ կատարած միանգամայն անբավարար աշխատանքը, պարտավորեցնել կուսակցական ու խորհրդային կազմակերպութուններին և Հոդժողկոմատին՝ իրենց առերյա աշխատանքում հատուկ

ուշագրությունն նվիրել բոլոր կոլտնտեսություններում ու անասնաբուժական ֆերմաներում ստախանովյան շարժումը ծավալելու գործին:

Հէ (բ) Կ Կենտկոմի պլենումը հավատացած է, վոր Հայաստանի բոլշևիկներն ու հողալին մարմինների բոլո՞ւ աշխատողները, կոլտնտեսականներն ու կոլտնտեսուհիները, լիովին յուրացնելով անասնաբուժության տեխնիկան, կազմակերպորեն—տնտեսապես ու քաղաքականապես ել ավելի կամրապնդեն անասնաբուժական կոլտնտեսությունները, բոլշևիկյան աշխատանքի որինակներ ցույց կտան կուսակցության առաջնորդ ընկեր ՄՏԱՆԻՆԻ ցուցումների կենսագործման ասպարիզում և մոտակա 2—3 տարվա ընթացքում Հայաստանը կդարձնեն հզոր սոցիալիստական անասնաբուժության յերկիր:

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Main body of faint, illegible text, appearing as ghosting from the reverse side of the document.

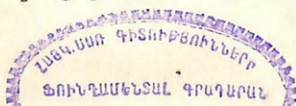
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ ՄՐԳԱԲՈՒԾՈՒ-
ԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԶՍՐԳԱՅՆԵԼՈՒ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆ ՅԵՎ
1937 Թ. ՊԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

(Հայկական ԽՍՀ Ժողովուրդի յեվ ՀԿ(բ)Կ Կենսկամի վարժարանը)

1. Սահմանել խաղողի ու մրգատու այգիների և մերձարևադարձային մշակույթների պլանտացիաներ տնկելու 1936 թ. աշնան և 1937 թվականի պլանը հետևյալ չափով. խաղողի այգի՝ 2270 հեկտար, մրգատու այգի՝ 2524 հեկտար, հատապտուղ՝ 113 հեկտար և չոր մերձարևադարձային մշակույթներ 72 հազար հատ, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ հատվածների, տարիների ու շրջանների (տես №№ 1, 2, 3, 4 աղյուսակները):

2. Հաստատել 1936 թ. աշնանից մինչև 1937 թվականը ներառյալ տնկարաններ հիմնելու պլանը հետևյալ չափով. խաղողի՝ 147,5 հեկտար, մրգեղենի՝ 289,8 հեկտար և չոր մերձարևադարձային մշակույթների՝ 22,5 հեկտար, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ հատվածների, տարիների ու շրջանների (տես №№ 5 և 6 աղյուսակները):

3. 1937 թվականի աշնանը տնկվելիք 1031 հեկտար և 1938 թվականի դարնանը տնկվելիք 720 հեկտար խաղողի այգիները տնկիներով ապահովելու համար, 1937 թվականի դարնանը պատրաստել 7.705.000 խաղողի մատ, վորոնցից մուսկատ՝ 280.000, սեմիլիեն՝ 70000, սերսիալ՝ 15.000, տոկայ՝ 5000, վերդելիս՝ 5000, պինո՝ 10000, սեղանի խաղողներից — լեզանդարի՝ 24 հազար, խալիլի՝ 22

հազար, հաշարաշ՝ 380 հազար, իծապտուակ՝ 52 հազար՝ քիշմիշ՝ 148 հազար և այլն տեսակները (տես աղյուսակ № 7):

4. Ֆիլոքսերով վարակված շրջաններում խաղողի այգիներ զցելու պլանի կատարումն սպահովելու համար (1937 թ. աշնանը 21 հեկտար և 1938 թ. գարնանը՝ 30 հեկտար), 1937 թ. գարնանը պատվաստ կատարելու պլանը վորոշել 400 հազար հատ հետևյալ տեսակներից՝ ուկրաինացի թեյի, սապերավի, լիենի, ալիգոտե:

5. 1937 թ. գարնանը կոլանտեսային մրգատու ծառերի տնկարաններում պատվաստ կատարելու (կոպուլի-րովկա) պլանը սահմանել 6⁰ հազար հատ, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների, ցեղերի ու տեսակների (տես աղյուսակ № 8):

6. 1937 թ. գարնանը այգի զցելու համար 1936 թ. աշնանը հողը պատրաստելու պլանը սահմանել հետևյալ չափով — խաղողի այգիների համար՝ 437 հեկտար, մրգատու այգիների համար՝ 551 հեկտար, մրգատու տնկարանների համար՝ 36 հեկտար, խաղողի տնկարանների համար՝ 91 հեկտար, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների (տես աղյուսակ № 9):

Հանձնարարել Հողօրդկոմատին, շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ ամենաուշը մինչև 1936 թ. գեկտեմբերի 1-ն, ավարտել հողամասերի հատկացումը՝ 1937 թ. գարնանը խաղողի, մրգի, հատապտուղների, չոր մերձարևադարձային մշակույթների այգիներ զցելու և տնկարաններ հիմնելու համար, ձևակերպելով այն համապատասխան ակտերով: Իսկ 1937 թ. վականի աշնանը այգիներ զցելու համար սահմանված պլանի համաձայն, հողամասեր հատկացնել մինչև 1937 թ. մայիսի մեկը:

7. Նկատի առնելով, վոր սոցիալիստական մրգաբուծության ու խաղողագրության հաջող զարգացման կարևորագույն պայմանն և մրգեղենի ու խաղողի մշակութ-

ների ցեղական ու սորտային ճիշտ մանրաշրջանացումը, արտադրութւան մեջ ամենաբերքատու, բարձրորակ ու դիմացկուն սորտեր մտցնելը և նրանց տերիտորիալ ճիշտ բաշխումն առանձին շրջանների պայմանների համաձայն, առաջարկել Հողփոփոկումատին՝

ա) 1937 թվականին մշակել Հայաստանի մրգեղենի ու խաղողի մասօրինների մանրաշրջանացումը, նպատակ դնելով ել ավելի և կանոնավոր զարգացնել մրգեղենի ու խաղողի մշակույթներն առանձին շրջաններում.

բ) այսուհետև մրգի և խաղողի այգիների տնկումը կատարել բացառապէս առանձին շրջանների միկրոկլիմայական պայմաններին վերաբերող նշույթերի հիման վրա:

8. Խաղողի ու մրգեղենի ըստ տեսակների մանրաշրջանացում կատարելու և աստիճանաբար զտատեսակ ու ստանդարտային տունկերին անցնելու ձեռնարկումներն իրականացնելու համար, առաջարկել Հողփոփոկումատին՝ 1937 թվականին բոլոր շրջաններում իրականացնել մրգատու ծառերի ու խաղողի թփերի պասպորտացումը, սորտային ու հասակային տեսակետից, և պասպորտացման ավյալների հիման վրա, մշակել ու ներկայացնել Ժողկոմխորհին հին այգիները վերակառուցելու ձեռնարկումներ:

9. 1937 թվականին խաղողի հին այգիները անդալիսներով կամ արմատակալած մատներ տնկելով լրացնելու համար, սահմանել 656 հեկտարի պլան, հետևյալ կերպ բաշխելով ըստ շրջանների, խորհանտեսութունների ու կոլանտեսութունների.

Շ Ր Ջ Ա Ն Ն Ե Ր	Ընդամենը	Կոթնակ- առթ.	Խոհանոց- անոթ.
Վաղարշապատի	210	120	90
Ղամաբլուզի	150	150	—
Աշտարակի	70	70	—
Վեդու	89	50	39
Հոկտեմբերյանի	99	80	19
Յերեվանի	38	30	8
Ընդամենը՝	656	500	156

10. Խաղողի ու մրգի այգիների տնկումը սահմանված ստանդարտային սորտի տնկիներով ապահովելու նպատակով, առաջարկել Հոդժողկոմատին՝

ա) 1937 թ. ընթացքում ստուգել խաղողի ու մրգի այգիները, հաշվի առնել գոյությունն ունեցող բոլոր գատտեսակ տունկերը և ոգտագործել դրանք վերպես մայրանյութ.

բ) 1937 թ. գարնանից ձեռնարկել լավագույն գտատեսակ ստանդարտային սորտերի մրգատու մալը տնկարանների կազմակերպմանը հինգ շրջաններում (Յերևան, Բայազետ, Լենինական, Կիրովական, Գորիս) և խաղողի մայր տնկարանների կազմակերպմանը 4 շրջաններում (Հոկտեմբերյան, Ղամաբլուզ, Յերևան, Ալահվերդի).

գ) հատուկ հաշվառման լենթարկել և վերահսկողության տակ առնել հանրապետության մեջ գոյությունն ունեցող բոլոր մալը տնկարանները, ապահովելով այդ մալը տնկարանների համապատասխան դեկավարումը:

11. Նշելով մեր անթույլատրելի չափով հեռ մնալը տնկանյութի սեփական բազա (տնկարանային անտեսություն) ստեղծելու գործում, առաջարկել Հոդժողկոմատին և համապատասխան շրջանների շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին՝

ա) ապահովել յուրաքանչյուր շրջանի մեկ կամ յերկու խոշոր կոլտնտեսութեան մեջ մրգատու անկարանները ստեղծումը 1936 թվականի աշնանից.

բ) 4 շրջաններում (Անիճական, Բայազետ, Գորխա, Ապարան) կազմակերպել մրգատունների միջշրջանային պետական անկարաններ, նախատեսելով այդ ձեռնարկումը 1937 թվականի պլանում.

գ) տնկարաններում աչքապատվաստը անշեղորեն կատարել տվյալ շրջանի (զոտու) համար սահմանված ստանտարդային սորտով, սահմանելով 1937 թ. պատվաստման չափն առնվազն 1300 հազար հատ, վորոնցից զեղձենի՝ 240 հազար հատ, ծիրանի ծառ՝ 500 հազար հատ, սալոբենի՝ 100 հազար հատ, խնձորենի՝ 300 հազար հատ, տանձենի՝ 160 հազար հատ, բալենի և կեռասենի՝ 10 հազար հատ:

12. Նշելով «Արարատ» տրեստի և «Հայկոնսերվտրեստի» մրգա-խաղողային խորհանտեսութունների կատարած առաջատար դերը կոլտնտեսութուններին ու կոլտնտեսականներին զատեսակ տնկանյութ մատակարարելու ասպարիզում, հանձնարարել Հողժողկոմատին, «Արարատ» տրեստին և «Կոնսերվտրեստին»՝ ձեռնարկումներ մշակել խորհանտեսութունները կոլտնտեսութուններին մեծարժեք տնկանյութ մատակարարող որինակելի տնկարաններ դարձնելու համար և իրենց առաջարկները մի ամսում ներկայացնել Ժողկոմխորհին:

13. Առաջարկել Հողժողկոմատին և Ալլանվերդու շրջգործկոմին ապահովել 1937 թվականին 1ճկաձոր գյուղում ջերմոցների կառուցումը, վորոնք պետք է տան 500 հազար պատվաստանյութ ամբրիկյան մատները պատվաստելու համար:

14. Նշելով, վոր հողային որգանները վոռ մի աշխատանք չեն կատարում հատապտղի մշակութունը զարգաց-

նելու ուղղութիւնը (յեւակ, մոր, հաղարճ, կոկոռ) առաջարկել Հողօրդկութեան՝ իր հատուկ հսկողութեան տակ վերցնել և ամեն կերպ ոժանդակութուն և սգնութուն ցույց տալ տեղերին (ազրոտեխնիկ ձեռնարկումներ և այլն) հատապարի թիւեր տնկելու պլանն անսպասման կատարելու գործում:

15. Մրգի ու խաղողի այգիների բերքատուութունը բարձրացնելու նպատակով, պարտավորեցնել Հողօրդկութեան, շրջկոմներին և շրջօրծկոմներին՝ իրագործել հետևյալ ազրոտեխնիկ ձեռնարկումները՝

ա) չերկու ամսում մշակել ըստ առանձին գոտիների շերտավորված ազրոտեխնիկ ձեռնարկումներ խաղողաբուծութեան, մրգաբուծութեան, մերձարևադարձային մշակույթների տնկարանների ու հատապտուղների այգիների համար.

բ) ապահովել 1937 թվականին 1915 հեկտար խաղողի այգիների և 710 հեկտար մրգատու այգիների պարարտացումը հանքային պարարտանյութերով, մշակելով մինչև 1937 թ. հունվար ամիսը Գիմիացման ինստիտուտի և մրգաբանչարանոցային ու խաղողագործական-գինեգործական Ձոնալ կազանի միջոցով պարարտացման մեթոդիկան, նորմաներն ու ժամկետները.

գ) ապահովել 500 հեկտար խաղողի այգիների վերածումը շալտերային ձևի: Դրանցից 15 հեկտար՝ Աշտարակի շրջանում, 72 հեկտար՝ Վեդու շրջանում, 125 հեկտար՝ Ղաժարլուի, 36 հեկտար՝ Վաղարշապատի և 252 հեկտար՝ Հոկտեմբերյանի շրջանում: Մյուս բոլոր խաղողի այգիներն ապահովել նեցուկներով.

դ) 1937 թվականին կատարել խաղողի այգիների համաարած սրսկումը միլիոն մի, ովիլիոն մի ու լիստովյորտկայի դեմ և մրգատու այգիների լիակատար կոմպլեքսային բուժումն ու պայքարը վնասատուների և հիվանդութեանների դեմ:

Մինչև 1937 թ. մարտի մեկը մշակել էր ևս առանձին ցեղերի ու շրջանների շերտավորված ձեռնարկումներ մրգի ու խաղողի այգիները բուժելու համար.

ե) սահմանել մրգի ու խաղողի այգիների բուժման համար թուփներ ու ապարատուրա բերել տալու պլանը հետևյալ չափով. ծծուկ՝ 200 տոնն, յերկաթի արջասպ՝ 80 տոնն, պղնձարջասպ—200 տոնն, կալցիումի արսեն ատ-20 տոնն, նիկոտին սուլֆիտ—6 տոնն, ավտոմեքս—1200 հատ, վերմորել—800 հատ, ձիաքաշ—մոտոռալին սրսկիչ—10 հատ («պիտներ»)

Առաջարկել Հոդվող հոմատին՝ ապահովել թուփների և ապարատների ժամանակին ստացվելը:

զ) ապահովել խաղողի ու մրգի հին այգիների առ-նվազն 5 անգամ վոտոգումը, ներառյալ նաև ձմեռվա մի անգամ վոտոգումը:

է) այգեթաղն ավարտել ամենաուշն այս տարի նո-յեմբերի 15-ին:

16. Մրգի ու խաղողի այգիների համար սահմանել հետևյալ միջին բերքը հետևյալ ապրանքային շրջանների համար (մրգատու այգիների համար կիրառվում է յուրա-քանչյուր ծառից, խաղողի այգիների համար ցենսներով՝ մի հեկտարից):

Շ Ր Ջ ա ն ն ե ր	Դեղձ	Ծիրան	Թռչն	Տանձ	Սալոր	Կոստ
Ղաճարուկի	40	110	—	80	25	100
Վաղարշապատի	35	100	—	60	20	100
Աշտարակի	35	100	—	80	25	95
Յերևանի	40	120	80	80	25	90
Կոտայքի	—	80	80	65	20	—
Ալլաշի վերդու	50	—	130	80	25	—
Գեղիջանի	—	—	110	90	25	—
Կիրովականի	—	—	110	90	25	—
Միկոյանի	—	80	80	80	25	—
Մհրբու	50	80	100	80	25	80
Հոկտեմբերյանի	35	100	—	—	—	85
Վերդու	—	—	—	—	—	85

17. Բացառիկ նշանակութիւն տալով մերենայացման արժատացմանը խաղողի, մրգեղենի ու տնկարանային տնտեսութեան մեջ, պարտավորեցնել Հողօրդկոմատին և Վաղարշապատի, Ղամարլուի, Վեդու, Հոկտեմբերցանի շրջանների շրջկոմներին ու շրջգործկոմներին՝ անհապաղ ձեռնարկել պլանտաժային գութանների ու ակոսավորերի ընթացիկ նորոգմանը և պլանտաժի հողամասերի հատկացմանը. ապահովել 282 տրակտորների փոխադրումը աշխատանքի տեղերը և ավարտել հողի պատրաստումը մինչև նոյեմբերի 15-ը:

18. Խնդրել Միութեան Հողօրդկոմատից՝ մինչև 1937 թվի գարունը առանձնացնել 50 հատ պլանտաժային գութան՝ 10 հատ կիւլֆեր-փխրեցնող գործիք և 90 կուլտիվատոր:

19. Նշելով այգեգործական մասը ինվենտարի նկատմամբ մրգի ու խաղողի այգիների ունեցած սուր կարիքը, պարտավորեցնել՝

Հողօրդկոմատին՝ մի ամսում ճշտել այգեգործական մասը ինվենտարի նկատմամբ շրջանների ունեցած պահանջը և ապահովել զբանց ստացումն ու հայտերի տեղավորումը Հայաստանի Տեղական Արդյունաբերութեան Ժողկոմատի ձեռնարկութիւններում:

Տեղական Արդյունաբերութեան Ժողկոմատին՝ ապահովել այգեգործական մասը ինվենտարի և բուժական ինվենտարի արտադրութիւնն այն հաշվով, վոր պահանջի 50 տոկոսն ապահովվի մինչև 1937 թ. ապրիլի 1-ը և 50 տոկոսը, մինչև 1937 թ. հուլիսի 1-ը:

20. Կոլանտեսութիւնների ազրոսպասարկումը բարելավելու նպատակով, հանձնարարել Հողօրդկոմատին և Ֆինժողկոմատին՝ 1937 թվականին բոլոր շրջանների հողբաժինների շտատում նախատեսել մասնագետ այգեգործի պաշտոնը:

21. Առաջարկել Հողփողկոմատին՝

ա) 10-ն որում վերանայել Հողփողկոմատի մրգա-խաղողաբուծական վարչության շտատն ու կառուցվածքը՝ Հողփողկոմատի ապարատն ու շրջանային հողային որգաններն ամրացնելու և ուժեղացնելու ուղղությամբ, նպատակ դնելով ապահովել մրգաբուծության ու խաղողաբուծության զարգացման ղեկավարումը:

բ) հատուկ ուշադրություն նվիրել կադրերի նախապատրաստմանը և բրիգադավարների ու կոլտնտեսականների վորակի բարձրացմանը և 1936 թ. աշնան ընթացքում ու 1937 թվականին ապահովել հետևյալ թվով մասսայական վորակավորման կադրերի պատրաստումը՝ 1500 ետող, 700 աչքապատվաստ անող, 500 պատվաստող և 500 այգեգործ բրիգադավար:

գ) աննպատակահարմար համարելով Գյուղատնտեսական Ինստիտուտի այգեգործական ֆակուլտետի բաժանումը յերկու ցիկլի՝ պտղաբուծության և խաղողաբուծության, առաջարկել Հողփողկոմատին՝ Կենտկոմի Դպրոցների ու Գիտության բաժնի և Գյուղատնտեսական բաժնի հետ միասին, տասն որում վերանայել ֆակուլտետի պլանն ու կառուցվածքը, վերածելով մրգաբուծության ու խաղողաբուծության ցիկլերը միասնական ալգեգործական ֆակուլտետի:

Միաժամանակ վերանայել այգեգործական տեխնիկոմների պլաններն ու դասատուների կազմը, նպատակ դնելով բարելավել աշխատանքի դրվածքն ու ամրացնել կադրերը:

22. Նպատակահարմար համարել ապրանքային մրգատու ծառեր ունեցող կոլտնտեսություններում կազմակերպել մշտական բրիգադներ, այգեգործության հիմնական աշխատողների կազմից:

Պարտավորեցնել Հողփողկոմատին և շրջանային կազմակերպություններին՝ ապահովել մրգաբուծությունն ու

խաղողաբուծութիւնը իմացող կոլտնտեսական բրիգադավարներէ ընտրութիւնն այդ բրիգադներէ համար և առնչաբար 5 տարով աչգետնկիներն ամրացնել բրիգադներին:

Վերանայել խաղողաբուծութիւնն ասպարիզում աշխատող կոլտնտեսականներէ աշխատանքի գնահատումներն այն հաշվով, վոր նրանց աշխատավարձը պակաս չլինի այն կոլտնտեսականներէ աշխատավարձից, վորոնք զբաղված են մյուս տեսնիկական մշակութիւններէ ասպարիզում:

23. Ժողովութեան և Կենտկոմն արձանագրում են, վոր խաղողաբուծութիւնն ու մրգաբուծութիւնն ասպարիզում գիտահետազոտական կազմակերպութիւններէ կատարած աշխատանքը հետ ե մնում խաղողաբուծութիւնն ու մրգաբուծութիւնն արտադրանքի զարգացման ու վորակի բարելավման գործնական խնդիրներէից և առաջարկում են Մըրգաբանչարանոցային ու խաղողաբուծական-գինեգործական Զոնայ Կայաններին՝ արմատապես վերանայել իրենց աշխատանքը, նպատակ դնելով սերտ կապ հաստատել պրակտիկայի հետ, ընդհանրացնել առաջավոր տնտեսութիւններէ ու ստախանովականներէ վորձը և աշխատանքի բարելավված մեթոդներ արմատացնել խորհանտեսութիւններէ ու կոլտնտեսութիւններէ մրգա-խաղողաբուծական տնտեսութիւններէ պրակտիկայում:

Առաջարկել Հողթողկոմատին՝ ուժեղացնել իր ամենորյա սիստեմատիկ դեկավարութիւնը գիտահետազոտական կայաններէ նկատմամբ, ինչպես և վերանայել նրանց 1937 թվականի թեմատիկ պլանները, խորացնելով սորտերի ստուգման ու բերքատվութիւնն բարձրացման ազրոտեսնիկայի և արտադրանքի վորակի հարցերի մշակումը:

24. Պարտավորեցնել Հողթողկոմատին և Գյուղհրատին՝ 1937 թվականի ընթացքում հրատարակել հետևյալ մատչելի գրականութիւնը՝

ա) մրգաբուծութիւնն ազրոկանոններ.

բ) խաղողաբուծութիւնն ազրոկանոններ.

գ) տնկարանալին տնտեսության ազրոկանոններ.

դ) մերձարևադարձային բույսերի մշակման ազրոկանոններ.

ե) կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում այգիի դցելը.

զ) որգանական և հանքային պարարտանյութերի գործադրումը մրգի ու խաղողի այգիներում.

է) այգիի դցելը լեռնային շրջանների պայմաններում.

ը) պայքար մրգի ու խաղողի այգիների վնասատուների և հիվանդությունների դեմ.

թ) աշխատանքի կազմակերպումն այգեգործության մեջ.

ժ) կիրորնի տակառային մշակումը.

ժա) գինու խնամքը.

ժբ) մրգերի ու խաղողի ստանդարտային ասորտիմենտը:

25. ՀԽՍՀ Ժողկոմխորհը և ՀԿ(Բ)Կ կենտկոմը, հատուկ նշանակություն տալով այգեգործության լաչն արմատացմանն ու արագ զարգացմանը կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում, առաջարկում են Հողժողկոմատին՝ միջոցներ ձեռք առնել, վոր 1936 թ. աշնան և 1937 թվականի ընթացքում տնկարաններից, խորհատնտեսություններից ու կոլտնտեսություններից, կոլտնտեսականներից բաց թողնվի հետևյալ քանակություններով—ծիրանի ծառ՝ 74.800 հատ, դեղձենի՝ 42.600 հատ, սալորենի՝ 18 հազար հատ, խնձորենի՝ 15 հազար հատ, տանձենի՝ 15 հազար հատ:

Առաջարկել շրջկոմներին և շրջգործկոմներին՝ լրացուցիչ ռեսուրսներ գտնել կոլտնտեսականների կարիքներն առավելագուցն չափով բավադարելու համար, այն հաշվով, վոր յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի տնամերձ հողամասում տնկվի առնվազն 35—40 մրգատու ծառ:

Միաժամանակ Հայաստանի ԽՍՀ Ժողկոմխորհը և

ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմն առաջարկում են Հոգժողկոմատին, պրոֆմիռլթենական կազմակերպություններին, Յերևանի ու Լենինականի քաղխորհուրդներին և բոլոր շրջործկոմներին՝ ամեն կերպ ոժանդակություն և ոգնություն ցույց տալ կոլտնտեսականներին, բանվորներին ու ծառայողներին, տներում տակառային մշակույթները (կիտրոն և ցիտրուսային այլ բույսեր) զարգացնելու գործում:

Հայաստանի ԽՍՀ-ի Ժողկոմխորհը և ՀԿ(բ)Կ-ի Կենտկոմը, մասնանշելով խորհտնտեսություններում, կոլտնտեսություններում և կոլտնտեսականների տնամերձ հողամասերում խաղողաբուծության և մրգաբուծության զարգացման ունեցած տնտեսական մեծ նշանակությունը, պարտավորեցնում են կուսակցական, խորհրդային ու կոմյերիտական կազմակերպություններին և հողային որգաններին՝ գլխավորել և բուշակիորեն կազմակերպել կոլտնտեսուհիները և կոլտնտեսակտնների պայքարը հանուն խաղողաբուծության ու մրգաբուծության զարգացման սլանները կատարման ու գերակատարման:

Հայկական ԽՍՀ Ժողկոմխորհի
նախագահի
սեղակալ՝
Ա. ՇԱՀՍՈՒՎԱՐՅԱՆ

ՀԿ(բ)Կ Կենկոմի
բարձուղար՝
Ա. ԱՄԱՏՈՒՆԻ

ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇՄԻՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ԿՈՆ-
 ՍԵՐՎՏՐԵՍՏԻ ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻ ԳՑԵՆՈՒ ՊԱՆԸ՝ ԸՍՏ ՍՈՐՏԵՐԻ (ՆԵԿՏԱՐ-
 ՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ N 1
 (Նախընտանիքի մեծ)

ՆԵՐՈՎ	Այգի դիմիքը առաջինից	Ամբողջ արտա- ծույթը	Ա										Ընդամենը		
			Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Թվական	Միջին			
Հոկտեմբերյան N 3 «Լուկաշեն» խորհրդանտեսություն	1936 թ. աշնանը	70	10	20	—	15	15	—	—	—	2	—	—	—	8
Հոկտեմբերյան N 4 «Հայրիկ» խորհրդանտեսություն	1936 թ. աշնանը	70	15	16	—	20	10	—	—	—	5	—	—	—	5
Ընդամենը		140	25	36	—	35	25	—	—	—	7	—	—	—	13

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀՈՒՄ 1936 թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1937 թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ
 ԱՅԳԻՆԵՐ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ N 2

	1936 թ վ ա կ ա ն ն Է													
	Գ ն ղ ճ ն ն Ի		Մ ի Ր ա ն Ի Ց ա ա		Ս ա լ ը ը ն Ի		Տ ա ն ձ ն Ի		Բ ա լ ն Ի		Խ ն ձ ը ը ն Ի		Ը ն ղ ա մ ն Ը	
	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ	• ա ղ տ ն ս Կ	• ա ղ ա ջ մ ս ղ
Ա լ լ ա ճ լ Ե Ր Գ ՈՒ	15	15	10	10	5	5	—	—	—	—	—	—	80	30
Ա շ տ ա Ր ա Կ Ի	—	—	15	15	5	5	—	—	—	—	—	—	20	20
Ի Չ Լ ա ն Ի	17	17	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	27	27
Ղ ա փ ա ն Ի	10	10	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	25	25
Մ Ի Լ Ո յ ա ն Ի	—	—	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Կ ո տ ա Ղ Ք Ի	—	—	—	—	3	3	14	14	6	6	2	2	3	28
Մ Ի Ր ՈՒ	—	—	20	20	—	—	—	—	—	—	—	—	20	20
Ե ղ Վ Ե Կ Կ Վ Ի	—	—	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10
Շ ա մ Ղ ա ղ Ի ն Ի	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Վ ա ղ ա Ր Չ ա ղ ա տ Ի	—	—	20	20	—	—	—	—	—	—	—	—	20	20
Վ Ի Ե Ր ՈՒ	—	—	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50
Ղ ա մ ա Ր Ր ՈՎ	10	10	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	60	60
Հ ը լ ա ն ձ ը ը Ր յ ա ն Ի	—	—	40	101	141	—	82	10	21	31	—	28	28	28
Յ Ե Ր Ե Վ ա ն ք ա ղ ա ք	15	15	25	8	33	15	—	—	—	—	—	—	55	8
Ը ն ղ ա մ ն Ը	67	67	285	109	394	28	88	116	10	35	45	—	34	34
													33	33
													390	299
													689	689

Կիրովականի	3	2	5	5	5	5	10	10	50	70	70	
Ղափանի	5	10	2	2	1	1	12	12	—	20	20	
Մեկոյանի	—	30	5	10	5	5	—	—	5	25	25	
Կոտայքի	—	—	5	5	5	5	10	10	—	50	50	
Լենինականի	—	—	5	5	5	5	10	10	—	20	20	
Մարտունու	—	—	1	1	1	1	8	8	—	10	10	
Մեղրու	10	5	5	5	—	—	—	—	—	20	20	
Ն. Բաղդևոսի	—	—	—	—	—	—	3	3	—	3	3	
Ազիզբեկովի	5	15	—	—	—	—	—	—	5	25	25	
Սիսիանի	—	—	—	—	1	1	2	2	—	3	3	
Ստեփանավանի	—	—	5	5	5	5	25	25	15	50	50	
Քալինի	—	30	—	3	—	—	15	15	2	50	50	
Շամշադինի	5	5	—	—	—	—	5	5	5	20	20	
Վաղարշապատի	20	30	30	30	—	—	—	—	—	50	50	
Վեդու	20	40	40	40	—	—	—	—	—	60	60	
Ղամարլուի	50	100	100	100	—	—	—	—	—	150	150	
Հովտեմբերյանի	50	80	80	10	—	—	—	—	10	10	150	
Յերևան քաղաք	10	20	20	5	5	5	5	5	5	5	50	
Ընդամենը	195	383	383	50	50	53	53	12	117	117	125	935

Գափահներ	10	10	5	5	8	8	8	8	5	5	12	5	5	45	45
Մեկոյանի	10	10	35	—	35	—	—	—	—	—	10	5	5	60	60
Կոտայքի	—	—	15	—	15	—	—	—	—	—	5	—	—	20	20
Լենինականի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մալաթուհու	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Մեղրու	10	10	5	—	5	3	3	2	2	—	—	—	—	20	20
Ն. Բայազետի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Աղեգբեկովի	—	—	20	—	20	5	3	3	3	—	5	2	—	35	35
Սիսիանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ստեփանավանի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Թալինի	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Շամշադիների	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	10	10
Վաղարշապատի	—	5	40	10	50	10	5	15	5	5	—	10	5	15	60
Վերու	—	5	50	10	60	—	5	5	5	5	—	—	5	5	50
Գառաբլուի	40	—	60	5	65	10	10	20	10	5	5	5	—	130	20
Հոփտեմբեքյանի	—	—	100	10	110	30	30	60	10	10	20	10	10	20	150
Յերեկան քաղաք	10	—	10	25	—	25	10	—	5	5	—	5	—	5	60

Ընդամենը՝ 115 10 125 390 35 425 91 50 141 35 25 60 10 — 19 64 — 64 55 20 75 760 140 900

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1937 թ. ՀԱՏԱՊՏՈՒՂ ՏՆԿԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ
ԸՍՏ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՅԵՎ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ (ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 3

ՇՐՋԱՆՆԵՐ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Ընդամենը	Ա Յ Դ			Թ Վ Ի Յ			Ընդամենը		
		Գ ա ր ն ա ն ք			Ա շ ն ա ն ք					
		Յնակ	Մ ո թ	Հանույթ	Յնակ	Մ ո թ	Հանույթ			
Ապարան	1	1	—	—	—	—	—	—		
Ամասիա	2	1	1	—	2	—	—	—		
Ալանվերդի	2	1	1	—	2	—	—	—		
Արթիկ	5	1	1	—	2	2	1	—		
Ախտա	5	1	1	—	2	2	1	—		
Աշտարակ	1	1	—	—	1	—	—	—		
Բասաբլեչար	5	1	1	—	2	2	1	—		
Գորիս	1	1	—	—	—	—	—	—		
Դիլիջան	10	1	3	—	4	2	2	1		
Իջևան	1	1	—	—	1	—	—	—		
Կիրովական	10	3	2	1	6	3	1	—		
Ղափան	1	1	—	—	—	—	—	—		
Մեղիսյան	1	1	—	—	1	—	—	—		
Կոտայք	8	2	—	1	3	3	2	—		
Լենինական	15	4	2	2	8	2	3	1		
Մարտունի	5	2	1	—	3	1	1	—		
Մեղրի	1	1	—	—	1	—	—	—		
Ն. Բալայեա	2	2	—	—	2	—	—	—		
Սգիզբեկով	1	1	—	—	1	—	—	—		
Սիսիան	1	1	—	—	1	—	—	—		
Ստեփանավան	8	1	2	—	3	2	1	1		
Թալին	1	1	—	—	1	—	—	—		
Շամշադին	2	1	—	—	1	1	—	—		
Վաղարշապատ	2	1	—	—	1	1	—	—		
Վեդի	3	1	1	—	2	1	—	—		
Ղամարու	2	1	—	—	1	1	—	—		
Հոկտեմբերյան	2	1	—	—	1	1	—	—		
Յերևան քաղ.	10	2	2	1	5	2	2	1		
Ընդամենը										
Կոթնտեսութ.	108	37	18	5	60	26	15	5		
Կիրովականի.										
2րջանի № 7										
խորհանտեսու-										
թյան մեջ	5	3	—	—	3	2	—	—		
Ընդամենը	113	40	18	5	63	28	15	5	3	50

1936 թ. ԱՇՆԱՆՔԻ ՄԻՆՉԵՎ, 1937 թ. ԱՇՈՒՆԸ ՆԵՐԱՌՅԱԿԱԿԱՐՁԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՑՔՆԵՐԻ ՆՈՐ ՊԱՆՏԱՑԻԱՆԵՐ (ՀԱՇՎԱԾ ՏՈՒՆԿԵՐԻ ՀԱՏՈՎ) ՅԵՎ ՏԵԿՆԱՐԱՆՆԵՐ (ՀՅԿՏԱՐՆԵՐՈՎ) ՀԻՄՆԵԼՈՒ ՊԱՆԸ

Աղյուսակ № 4

Ծրվածները անունները	1936 թ. աշնանը հատով			1937 թ. աշնանը հատով			Տնկարաններ հեկտարներով			
	Թուղ	Կուր	Կուր	Թուղ	Կուր	Կուր	1936 թ. մշակված	1937 թ. մշակված	1937 թ. մշակված	1937 թ. մշակված
Ալլահյուրդի	800	1890	—	4000	5670	4000	1	—	—	4
Աշտարակ	—	—	—	—	1870	2800	—	—	—	2
Գողթն	—	—	—	400	1250	—	—	—	—	1
Իջևան	800	1890	—	2000	3125	1200	1	—	—	1
Ղափան	800	1250	—	2000	3125	2400	—	—	1,5	0,75
Մելիոյան	—	—	—	1600	1250	800	—	—	—	1,0
Կոտայք	—	—	—	—	—	4400	—	—	—	1,0
Մեղրի	400	1250	400	4000	3780	3200	1	—	—	0,75
Աղիզբեկով	—	—	—	—	—	1600	—	—	—	1,0
Շամշադին	—	—	—	800	1250	—	—	—	—	0,5
Յերևան քաղ.	—	—	—	—	—	6000	—	—	—	0,5
	2800	6280	400	14800	21820	26400	4	12,5	6	22,5

1937 թ-վԱԿԱՆՅԻՆ ԽԱՂՈՂԻ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՀԻՄՆԵՆՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԵԿՏԱՄԵՆՆՈՎ)

Աղյուսակ № 5

	Երկրներ			Գ Ր Ա Ն Յ Ի Յ			Ամերիկյան մասերի մայրամասներ
	Մեկույանի Մեղրու	Վարդաբլուզյան	Վեդու	Կոմունիստներ	Կոլխոզներ	Կոլխոզներ	
Մեկույանի Մեղրու	1	1	1	1	1	1	—
Վարդաբլուզյան	23	15	5	8	24	24	—
Վեդու	29	10	30	5	20	20	—
Հոկտեմբերյանի	47	20	47	20	27	27	—
Յերևանի	5	—	5	—	—	5	—
Ալանյանի	3	—	3	—	—	2	—
Ազիզբեկովի	1	—	1	—	—	1	—
Շամշադյանի	2	—	2	—	—	—	2
Իջևանի	2	—	2	—	—	—	2
Փողբախի	0,5	—	0,5	—	—	—	—
Քալինի	2	—	2	—	—	2	—
Կոտայքի	1	—	1	—	—	1	—
Հնդկաստան	147,5	50	93,5	—	—	—	4

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ-ՈՒՄ 1936 Թ. ԱՇՆԱՆԻՑ ՄԻՆՁԵՎ 1937 Թ.
ԱՇՈՒՇԸ ԵՆԲԱՌՅԱԼ ՄՐԳԱՏՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՀԻՄՆԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ

Աղյուսակ № 6

Շրջանները անունները	1936 թ. աշնանը			1937 թ. դարնանը			1937 թ. աշնանը		
	Կողմանու- թյունները	Ուրհանդեսու- թյունները	Ընդամենը	Կողմանու- թյունները	Ուրհանդեսու- թյունները	Ընդամենը	Կողմանու- թյունները	Ուրհանդեսու- թյունները	Ընդամենը
Ապարան	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ամասիա	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ալլահվերդի	2,0	—	2,0	2,0	—	2,0	6	—	6
Արթիկ	1,0	—	1,0	—	—	—	2	—	2
Ախտա	1,0	—	1,0	—	—	—	2,5	—	2,5
Աշտարակ	2,5	—	2,5	1,5	—	1,5	7,5	—	7,5
Բասարզեչար	1,0	—	1,0	—	—	—	1,5	—	1,5
Գորիս	1,0	—	1,0	1,5	—	1,5	2,5	—	2,5
Դիլիջան	1,0	—	1,0	2	—	2	2,8	—	2,8
Իջևան	2,0	—	2,0	—	—	—	3,0	—	3,0
Կիրովական	1,0	3	4,0	4,0	3	7,0	3,0	5	8,0
Ղափան	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	3,0	—	3,0
Միկոյան	1,0	—	1,0	—	—	—	4,0	—	4,0
Կոտայք	4,0	3	7,0	—	—	—	10,0	—	10,0
Լենինական	2,0	—	2,0	—	—	—	5,0	—	5,0
Մարտունի	—	3	3,0	—	2	2	2,0	3	5,0
Մեղրի	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	5,5	—	5,5
Նոր Բայազետ	1,0	—	1,0	—	—	—	2,0	—	2,0
Ազիզբեկով	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	3,5	—	3,5
Սիսիան	1,0	—	1,0	1,0	—	1,0	1,5	—	1,5
Ստեփանավան	2,0	—	2,0	2,0	—	2,0	3,5	—	3,5
Թալին	0,5	—	0,5	—	—	—	2,5	—	2,5
Շամշադին	0,5	—	0,5	—	—	—	2,0	—	2,0
Վաղարշապատ	3,0	—	3,0	—	—	—	5,0	—	5,0
Վեդի	2,0	—	2,0	—	—	—	6,5	—	6,5
Ղամարլու	5,0	8	13,0	—	—	—	13,5	6	19,5
Հոկտեմբերյան	3,5	29	32,5	—	—	—	8,5	6	14,5
Յերևան	6,0	12	18,0	—	—	—	8,0	—	8,0
Ստացում	—	—	—	20	—	20	—	—	—
Ընդամենը	49,0	58	107,0	37	5	42	120,8	20	140,8

1937 թ. ԽԱՂՈՂԻ ՄԱՏՆԵՐ Մ ՓԵՐԵՆԷՆՈՒ ՊԼԱՆԸ (ՀԱՉԱՐ ՀԱՏՈՎ)

Արդյուտակ № 7

	Յերևան	Կարմուշ	Աշտարակ	Գ Ե Ղ Է	Հանրապետական	Պակ	Մեկնիք	Պակ	Գումար
Մ ու ս փ ա ա	15	265	—	—	—	—	—	—	280
Ս ա մ Ի Վ յ ն	—	70	—	—	—	—	—	—	70
Ս ե ղ օ լ ա լ	—	15	—	—	—	—	—	—	15
Պ Ի յ ու	—	10	—	—	—	—	—	—	10
Տ ո հ ա յ	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Վ Է ր զ Ե լ ի ո	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Խ ա ր ջ Ի	240	800	100	1400	40	20	—	—	2600
Մ օ լ ա լ Ի	45	80	20	35	900	70	—	—	1100
Ջ Ի Վ ր	260	225	—	300	—	—	—	—	785
Կ ա խ Ե թ	—	—	900	—	400	—	—	—	1300
Հ ա չ ա ր ա շ	60	240	—	80	—	—	—	—	380
Յ ե ղ ա ն դ ա ր Ի	3	7	12	2	—	—	—	—	24
Խ ա լ Ի Ի	2	6	4	2	—	8	—	—	22
Գ Ի շ Ի Բ շ	6	18	4	—	120	—	—	—	148
Ա լ յ ա խ Ի Ի	6	12	—	9	8	—	—	—	35
Ի ծ ա յ ա տ ու Կ	5	9	15	—	9	14	—	—	52
Փ ա ա ն յ ո ճ ա Կ	—	9	8	2	—	800	—	—	816
Ա լ լ զ ա ր ա	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Զ ա ն ա ղ ա ն	12	8	5	8	3	4	—	—	43
Ը ն դ ա մ Ե ն ը	654	1781	1068	1838	1480	916	11	7	7705,0

1937 թ. ԳԱՐԱՆԸ ԿՈՆՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ ՊԱՏՎԱԾ՝
ՏՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ ԸՍՏ ՅԵՂԵՐԻ ՅԵՎ ՍՈՐՏԵՐԻ
(ՀԵԿՏԱՐՆԵՐՈՎ)

Աղյուսակ № 8

1. Ալլախվերդի՝ 7.000, վորից՝	Դեղձենի՝ նարնջի	2000
Դեղձենի՝ նարնջի	զաֆրանի	2000
սախրավի	լոձ	1000
Ծիրանի՝ շալախ	Ծիրանի՝ շալախ	2000
թաբարզա	7. Ամառալու—11.000, վորից՝	
Խնձորենի՝ ձմեռվա վոսկե	Դեղձենի՝ նարնջի	3000
պարմեն	զաֆրանի	2000
500	լոձ	1000
բեկֆլյոր	Ծիրանի՝ շալախ	2000
500	թաբարզա	1000
շամպանյան ոսնետ	խոսրովշահի	1000
500	ամբան	1000
անտոնովկա		
500		
Տանձենի՝ մալաչա	8. Հոկտեմբերյան—4.000, վորից՝	
500	Դեղձենի՝ նարնջի	1000
զանազան բեռաներ	Ծիրանի՝ շալախ	2000
500	թաբարզա	1000
2. Աեսառակ—5.000, վորից՝	խոսրովշահի	1000
Դեղձենի՝ նարնջի	ամբան	1000
500		
զաֆրանի		
250		
լոձ		
250		
Ծիրանի՝ շալախ	9. Սեփուսավան—3.500 վորից՝	
2000	Խնձորենի՝ ձմեռվա վոսկե	
թաբարզա	պարմեն	1000
1000	անտոնովկա	500
աղջանաբադ	տխավկա	500
1000	Տանձենի՝ բերե դիլ	500
3. Միկոյան—3.000, վորից՝	բերե բոսկ	500
Ծիրանի՝ շալախ	բերե արդանպոն	500
2000		
թաբարզա		
1000		
4. Կոստյի—7.000, վորից՝		
Ծիրանի՝ շալախ	10. Յերեվան—10.000, վորից՝	
3000	Դեղձենի՝ ամսղեն	1000
թաբարզա	կլբերտա	500
1000	նարնջի	1000
աղջանաբադ	զաֆրանի	1000
1000	լոձ	500
ամբան	Ծիրանի՝ շալախ	3000
1000	թաբարզա	1000
խոսրովշահի	նովբաստ	1000
1000	Սալորենի՝ սենկլոդ	1000
5. Մեդրի—2.500, վորից՝	Ընդամենը	60.000
Դեղձենի՝ զաֆրանի		
500		
սալամի		
500		
գյուլի		
500		
Ծիրանի՝ շալախ		
1000		
6. Վապարեապաս—7.000, վորից՝		

1937 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԱՐՆԱՆԸ ԽԱՂՈՂԻ ԱՅԳԻՆՆԵՐ ՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ՅԵՎ ՄՐԳԱՏՈՒ ԱՅԳԻՆՆԵՐ ՈՒ ՏՆԿԱՐԱՆՆԵՐ ԳՅԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԻՆՁԵՎ 1936 ԹՎԻ ԱՇՆԱՆԸ ՀՈՂ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՊԼԱՆԸ ԸՍՏ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ

Աղյուսակ № 9

Շ Ր Զ Ա Ն Ն Ե Ր	Հատվածներ	Կոլտնտեսություններ		Մրցատու		Ընդամենը
		Կոլտնտեսություններ	Խորհրդային տնտեսություններ	այդի	տնտեսություններ	
Ապարան	Կոլտնտես.	—	—	—	1	1
Ամասիա	»	—	—	—	1	1
Ալլահվերդի	»	5	2	30	2,5	39,5
Ախտա	»	5	—	—	1	6
Աշտարակ	»	5	—	30	1	36
Գորիս	»	3	—	—	1,5	4,5
Դիլիջան	»	—	—	—	2,0	2,0
Իջևան	»	3	—	—	—	3,0
Կիրովական	Կոլտնտես.	—	—	40	2,5	42,5
	Խորհրդային	—	—	—	3,0	3,0
Ղափան	Կոլտնտես.	—	—	15	1	16,0
Միկոյան	»	10	2	30	—	42,0
Կոտայք	»	3	—	30	—	33,0
Լենինական	»	—	—	—	1	1,0
	Կոլտնտես.	—	—	6	1	7,0
Մարտունի	Խորհրդային	—	—	—	3	3,0
Մեղրի	Կոլտնտես.	2	1	15	1,5	19,5
Թալին	»	3	—	40	—	43,0
Նոր Բայազետ	»	—	—	—	1,0	1,0
Ազիզբեկով	»	10	1	15	1	27,0
Սխիս	»	—	—	—	1	1,0
Շամշադլին	»	3	—	10	—	13,0
Ստեփանավան	»	—	—	30	3	33,0
	Կոլտնտես.	40	5	30	—	75
Վաղարշապատ	Խորհրդային	20	15	—	—	35
	Կոլտնտես.	60	12	20	—	92
Վեդի	Խորհրդային	30	7	—	—	37
	Կոլտնտես.	90	17	100	—	207
Հոկտեմբերյան	Խորհրդային	50	10	—	4	64
	Կոլտնտես.	80	13	80	—	173
Ղամաբլու	Խորհրդային	—	3	—	3	6
Յերևան	Կոլտնտես.	15	3	30	—	48
	Կոլտնտես.	337	56	551	26	970,0
Գումար	Խորհրդային	100	35	—	10	145
Ընդամենը		437	91	551	35	1115

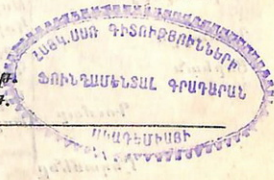
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

Անուն	Ընտանիք	Գրքեր	Տարի
-------	---------	-------	------

Ա. Ա.	Բ. Բ.	10	1935
Գ. Գ.	Դ. Դ.	20	1936
Զ. Զ.	Է. Է.	30	1937
Ը. Ը.	Թ. Թ.	40	1938
Կ. Կ.	Պ. Պ.	50	1939
Ս. Ս.	Պ. Պ.	60	1940
Շ. Շ.	Ր. Ր.	70	1941
Չ. Չ.	Ս. Ս.	80	1942
Պ. Պ.	Տ. Տ.	90	1943
Ր. Ր.	Վ. Վ.	100	1944
Տ. Տ.	Յ. Յ.	110	1945
Վ. Վ.	Լ. Լ.	120	1946
Յ. Յ.	Ն. Ն.	130	1947
Լ. Լ.	Շ. Շ.	140	1948
Ն. Ն.	Չ. Չ.	150	1949
Շ. Շ.	Պ. Պ.	160	1950
Չ. Չ.	Ր. Ր.	170	1951
Պ. Պ.	Տ. Տ.	180	1952
Ր. Ր.	Վ. Վ.	190	1953
Տ. Տ.	Յ. Յ.	200	1954
Վ. Վ.	Լ. Լ.	210	1955
Յ. Յ.	Ն. Ն.	220	1956
Լ. Լ.	Շ. Շ.	230	1957
Ն. Ն.	Չ. Չ.	240	1958
Շ. Շ.	Պ. Պ.	250	1959
Չ. Չ.	Ր. Ր.	260	1960
Պ. Պ.	Տ. Տ.	270	1961
Ր. Ր.	Վ. Վ.	280	1962
Տ. Տ.	Յ. Յ.	290	1963
Վ. Վ.	Լ. Լ.	300	1964
Յ. Յ.	Ն. Ն.	310	1965
Լ. Լ.	Շ. Շ.	320	1966
Ն. Ն.	Չ. Չ.	330	1967
Շ. Շ.	Պ. Պ.	340	1968
Չ. Չ.	Ր. Ր.	350	1969
Պ. Պ.	Տ. Տ.	360	1970
Ր. Ր.	Վ. Վ.	370	1971
Տ. Տ.	Յ. Յ.	380	1972
Վ. Վ.	Լ. Լ.	390	1973
Յ. Յ.	Ն. Ն.	400	1974
Լ. Լ.	Շ. Շ.	410	1975
Ն. Ն.	Չ. Չ.	420	1976
Շ. Շ.	Պ. Պ.	430	1977
Չ. Չ.	Ր. Ր.	440	1978
Պ. Պ.	Տ. Տ.	450	1979
Ր. Ր.	Վ. Վ.	460	1980
Տ. Տ.	Յ. Յ.	470	1981
Վ. Վ.	Լ. Լ.	480	1982
Յ. Յ.	Ն. Ն.	490	1983
Լ. Լ.	Շ. Շ.	500	1984
Ն. Ն.	Չ. Չ.	510	1985
Շ. Շ.	Պ. Պ.	520	1986
Չ. Չ.	Ր. Ր.	530	1987
Պ. Պ.	Տ. Տ.	540	1988
Ր. Ր.	Վ. Վ.	550	1989
Տ. Տ.	Յ. Յ.	560	1990
Վ. Վ.	Լ. Լ.	570	1991
Յ. Յ.	Ն. Ն.	580	1992
Լ. Լ.	Շ. Շ.	590	1993
Ն. Ն.	Չ. Չ.	600	1994
Շ. Շ.	Պ. Պ.	610	1995
Չ. Չ.	Ր. Ր.	620	1996
Պ. Պ.	Տ. Տ.	630	1997
Ր. Ր.	Վ. Վ.	640	1998
Տ. Տ.	Յ. Յ.	650	1999
Վ. Վ.	Լ. Լ.	660	2000

Սրբազրիչ՝ Ռ. Այգադյան
 Քլավիրիսի լիազոր—1128, հրատ. № 387
 Գառվեր 809, տիբաժ 2000
 Հանձնված է արտադրության 15 նոյեմբերի 1936 թ.
 Մտորագրված է աղագրելու 17 նոյեմբերի 1936 թ.

Գյուլհրատի աղագրան, Յերևան, Կալանդոյան 11

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0002029

064.

1. Постановление пленума ЦК КП(б) Армении

**О мероприятиях по укреплению
животноводческих колхозов**

2. Постановление СНК Армянской ССР
и ЦК КП(б) Армении

**О плане развития плодоводства и
виноградарства в Армянской ССР
на осень 1936 г. и на 1937 г.**

Пров.